

مرکز مجاز امام صادق (ع)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (ارث)

عدم عول در فرائض

جلسه ۱۴

استاد حجازی

رد به زوج و زوجه:

اگر وارثی غیر از زوج یا زوجه نباشد، اضافه سهم این دو به چه کسی داده می‌شود؟ نظریات مختلفی است که به نظر شهید اول، اضافه به زوج داده می‌شود، و اگر امام علیه السلام غائب بودند به زوجه رد می‌شود و اگر حاضر بودند به امام علیه السلام داده می‌شود.

نظر شهید اول در شرح:

به زوجه اضافه ترکه رد نمی‌شود مطلقاً، زیرا:

۱. روایتی که در این خصوص آمده تفصیل میان زمان حضور و غیبت نکرده است لذا دال بر عموم

است.

۲. اصل عدم، مقتضی عدم زیاده بر سهم است.

نقد روایت رد به زوجه:

روایت رد به زوجه مطلقاً، با این که صحیح است ولی مشکلات ذیل را دارد:

۱. اخبار دیگر را باید باطل دانست.

۲. قائل به این قول اندک است.

۳. اختصاص این روایت به حال غیبت بسیار بعید است زیرا سوال به لفظ ماضی است.

عدم «عول» در فرائض:

سهام مشخص شده در قرآن به گونه ای نیست که اگر جمع شوند، ترکه از سهام کم بیاید، در نتیجه از همه وراثت به نسبت مال کم شود. بلکه در این گونه موارد فقط به گروه های خاصی (پدر، دخترها، خواهرهای ابوینی یا ابی) نقص وارد می‌شود.

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

وجه تسمیه «عول»:

۱. به معنی «میل» کردن به جور و ستم.
۲. به معنی «کثرت عائله» است زیرا سهام بیشتر می شود.
۳. به معنی «غلبه» است زیرا اهل سهام بر همدیگر غلبه می کند.
۴. به معنی «رفع»، بلند کردن است زیرا فرائض بر سهام ارتفاع پیدا می کند.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv